

VESTITORUL

Organ al Eparhiei române unite de Oradea și revistă de cultură religioasă.

Redacția și Administrația:
Oradea,
Parcul Ștetan Cel Mare No. 8.

Apare la 1 și la 15 a fiecărei luni.

Abonament:
Pe un an 120 Lei.
Exemplarul 5 Lei.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 1228—1926.

Lemne de foc ori construcții din pădurile comunale pentru preoți și oficiile parohiale.

Spre cuvenită orientare comunicăm mai jos ordinul Ministerului de interne, Direcțiunea comunală, dat Dlor Prefecți sub No. 7714—1926:

„Prin adresa No. 1198—1926 Sf. Mitropolie gr. catolică din Blaj ne aduce la cunoștință, că unele primării nu distribuiesc anual din pădurile comunale cvantumul de lemne de foc, ori construcții, preoților și birourilor parohiale, astfel cum se atribue secretariatelor, jandarmeriilor și școalelor.

„Cum la constituirea pădurilor comunale prin legea de reformă agrară, s'a calculat necesitatea de material lemnos nu numai pentru populație, ci și pentru autoritățile și instituțiunile comunale, între cari era luată și parohia sau biserica în acele comune unde biserica nu avea pădurea ei proprie, se cuvine a se ține seamă și de necesitățile acestei instituțiuni.

„Astfel fiind, avem onoare a vă ruga, să binevoiiți a lua măsuri, ca comunele la distribuirea lemnurilor din parchetele anuale ale pădurilor lor, să țină cont de nevoile parohiilor și bisericilor, dându-le cu acelăș preț ca și celorlalte autorități și instituțiuni comunale”.

PARTEA NEOFICIALĂ

Colportajul.

De mult păstrez o mâhnire în sufletul meu, care așteptam numai ocazia să o dau pe față. Binevoitorul cititor va vedea dacă e îndreptățită ori ba. E vorba de puțină progandă, de puținul interes ce-l arată preoțimea noastră față de marea problemă a colportajului tipăriturilor bune, cu conținut moral, religios, cultural, național.

În țările culte ale Apusului cititul, presa, broșurile bune sunt considerate un amvon cu mult mai important decât amvonul din biserică. De pe acesta se

predică odată pe săptămână, se predică acelor ce vin la biserică, — și cât e numărul acelor? — pe când broșurile, presa, e un amvon, un mijloc de instruire și îndemnare ce vine acasă la tine, — ți-l aduce poșta ori ți-l duci tu cupărându-l. Prin presă și broșuri poți influența și ajunge la masele cari sunt departe de biserică fie cu sufletul fie cu trupul.

Mai mult, în biserică poți asculta predica la dată și oră anumită și un timp determinat, — o jumătate de oră, (alții zic 10 minute) —, ce învățătură poți primi în acest scurt interval, mai ales că te oboresc și serviciile lungi, te distrage mulțimea persoanelor, a toaletelor și alte mizerii omenești (nu ești stăpân pe simțuri, pe memorie, etc.), — dar acasă poți citi când vrei și cât vrei.

Nu-mi pot închipui o pastorație cu efect fără de sprijinul broșurilor și al presei bune.

În urma acestor considerații să spună ori cine dacă este îndreptățită ori ba acuza noastră adusă preoțimii că nu-și face datoria pe deplin, în aceasta privință

Faptul nu trebuie dovedit, e prea eclatant, e clar: la noi în dieceză se citește puțin, aproape nimic. Exemple de toate zilele ni-o dovedesc: nici broșurile dela Lugoj, nici cele ale presei bune dela Iași, nici „Unirea”, nici „Unirea” poporului, nici „Cultura creștină”, nici bietul nostru „Vestitor” nu se citește mai mult decât într'un număr singur, oficial și obligator.

Asta e a face progandă pentru presă, asta e a înțelege rostul presei în pastorația modernă de astăzi, în atâtea și așa mari primejdii?

Faptul să nu-l negăm, — e constatat, e dovedit. Să cercetăm motivele. Nu știu. Rea voință? — nici într'un caz. Neglijență? — poate mai mult. Neaprecierea importanței acestui mijloc de a răspândi cunoștințele, de-a întări convingerile? — nu prea, căci suntem oameni destul de cu minți să facem o mică reflexie. Poate lipsa acestei reflexii. Analfabetismul? — dor nu te acuz pentru analfabeți, ci pentru cei ce știu citi și nu le dai hrană și ocupație. Lipsa de parale? — nu prea cred, că pe alte nimicuri sunt destule. Deci în ultima analiză: n'am probat, n'am încercat să răspândim cultură în popor prin celit, prin broșuri, prin reviste, foi populare și culturale.

Să nu uităm. De nu o vom face noi, o vor face-o alții și poate nu cum am dori noi. Deci să-l prevenim! Iată și un sfat practic pentru a ajunge mai ușor la scop. Comanzi 2—3 numere din întreaga serie a broșurilor apărute la Iași (Presa bună), la Lugoj, (Să fie lumină), la Blaj (Biblioteca bunului creștin), la Hălăucești (Bibl. populară catolică), din Unirea poporului (Blaj), Lumina creștinului (Iași), — finanțându-le tu însuși, apoi le împarți Duminecă sau cu altă ocazie credincioșilor, încassând costul. La foi și reviste îndupleci pe țărani intelectuali să sprijine presa catolică abonându-și un număr, scrii la redacție înalte și la timpul său trimiți abonamentul.

Veți zice, nu pot eu să-mi plasez banii în afaceri de acestea. Plasezi puțin, 2—300 Lei odată și larăși îi scoți. Apoi, dacă se va fi obicinuit poporul cu gustul de-a citi, se vor afla între cei ce vor face pe colportorul și răspânditorul lecturilor bune.

Ceva trebuie să faci. Să comanzi, să răspândești! Altfel lipsești dela datorie, tu, care ești preot, și care nu trebuie să lipsești niciodată, căci altfel vei fi timbrat „slugă leneșă și netrebică” de către Acela care te-a chemat.

Păr. Tăutu.

Călugării Unirii

Apusul are o sumedenie de Ordine și Congregații religioase cari lucrează la perfecționarea membrilor săi proprii pe calea sfaturilor evanghelice și la mântuirea sufletelor aproapei.

Dintre aceste multe și variate Ordine mai aproape stau de bazilicii orientali, singurul ordin monastic în Răsărit, — atât cu privire la spiritul vieții lor și al costumului extern, benedictinii, cel mai vechiu ordin monastic al Apusului, întemeiat de sf. Benedict de Nursia după modelul călugărilor orientali aduși de sf. Atanasie în Apus când cu procesul său antilarian pe la Roma.

Sf. Părinte al Romei socotind că acest ordin se va putea apropia mai mult de spiritul și mentalitatea Orientalilor, a lăsat prin o scrisoare adresată Primatului benedictinilor rezident în Roma, să organizeze o secție orientală a benedictinilor, care, prin rugăciune și opere, dar mai ales prin studiarea sufletului și a mentalității orientale, pe calea păcii, să concurgă la apropierea acestor două mari suflete ale Bisericii, cel oriental și cel apusean¹⁾. Ordinul, resp. secția s'a și organizat în Belgia în toamna anului 1925 sub conducerea lui Dom Lambert Beauduin, supérieur des Moines de l'Union, în Pepinster (linia Ostende — Colonia, în partea de est a provinciei Liège) pe un teritor donat de baronul André del Marmol. Vicomtele Henri Davignon a întregit terito-

¹⁾ Vezi ep. Papii *Equidem verba* din 21 Martie 1925 „Stoudion” vol. I. No 4 p. 107 sqq.

riul cu o pădure apropiată. Centrul lor e numit *Précure d'Amay sur Meuse*. Iată și numele părinților cari au intrat membrii acestui ordin:

Dom Lambert Beauduin, belgian, superior; Dom Ildelfons Dirks belgian; Dom Lev Gillet, oriental (rus?); Dom Michel Schwartz, austriac; Dom Hubert Scheys, belgian; Dom Benoit Morisson, englez; Dom Maur van der Mensbrugghe, olandez; Dom David Balfour, englez; Dom Irénée Doens, olandez. Noviciatul începă în Septembrie 1926, pentru care sunt deja înscriși 6 membrii.

Monahii organizează o bibliotecă puternică, au început și o revistă „*Irénikon*”, care e foarte apreciată, fiind scrisă într'un spirit foarte conciliant.

Toată inițiativa a purces din dragoste sinceră de-a cunoaște prin studiu și experiență sufletul oriental și al face cunoscut și Apusenilor. Acțiunea lor e îndreptată mai mult asupra Rușilor, cu cari colaborează. Tot la aceștia, la mănăstirea Slovia, se formează și trei dșoare belgiene, Bernardina von Diest din Louvain, Magdalena Cochez d'Exaerde și Elisaveta Capart din Bruxelles, cari vor forma ramura femeiască a Călugărilor Unirii. Se primesc candidați, și candidate, dar numai elemente serioase, din toate națiunile.

O dragoste fără seamăn pentru Hristos și Biserica, precum și pentru sufletele fraților din Orient, a zămislit aceasta operă, și nu pofta de-a cuceri și a stăpâni Orientul, cum calumniază mulți răuticioși. De aceea noi nu putem decât să-i dorim tot succesul întru Domnul. În alte numere ne vom mai ocupa cu scopul, spiritul și mijloacele acestei mari și providențiale instituții.

P. T

Ce fac copiii catolici pentru misiunile externe.

Se știe că între preocupările principale ale unei biserici conștii de misiunea ei, e aceea a evanghelizării popoarelor din lume. La aceasta operă civilizatoare și mântuitoare împreună, Biserica trebuie să angajeze toate păturile ei sociale toate sexele, toate vârstele.

Așa face Biserica lui Hristos cea catolică. Nu numai Ordinele ei călugărești întăresc an de an numărul și energia acelor persoane cari în toate regiunile Asiei, Africei, Austral-asiei și ale Oceaniei se jertesc pentru iubirea lui Hrist și ale sufletelor nemuritoare, fie ele chiar și ale Negrilor, ci și în rândul credincioșilor ei face totul să cointerezeze pe toți la marea problemă a misiunilor. Papii dela Roma în ne-numărate rânduri au făcut apel către episcopii din lume să țină trează în mintea și inima credincioșilor lor idea evanghelizării popoarelor păgâne, dela rezultatul căreia depinde, în mare parte, înșasă existența

Bisericii lui Hristos; mai pe urmă actualul Papă Piu al XI, în 20 Febr. corent a lansat o puternică Enciclică către episcopi în care cere concursul lor la realizarea dorinții Mântuitorului de-a aduce la lumina adevărului creștinesc popoarele cari oarbează în întunericul păgânismului în număr de un miliard și 43 milioane (1.043.000.000).

Astfel nu-i mirare dacă în Biserica catolică s'a înființat puternice Asociații internaționale catolice pentru sprijinirea misiunilor catolice din lume. Cele mai însemnate sunt:

Uniunea misionară a Clerului cu sediul în Roma răspândită în toate țările catolice organizată pe diocese pentru preoți;

„La Pia Opera della Propagazione della Fede“ pentru mireni, cu sediul în Roma, organizată pe națiuni.

„L'Opera della Santa Infanzia“, pentru copii până la 12 ani, cari sunt membrii ordinari; până la 21 sunt agregaji, după 21 ani trec la „Pia Opera della Propagazione della Fede“ a adulților.

Membrii acestei din urmă societăți ajută convertirea copiilor păgâni prin misionari cu rugăciuni și contribuție de 5 centime lunar, adică 60 centime la an. Trebuie să zică la zi o „Născătoare“, și aceste cuvinte: *„Sfântă Fecioară Marie roagă-te pentru noi și pentru bieții copii păgâni“*. Azi Asociația numără sute de mii de copii din toate țările lumii.

Iată ajutoarele realizate de Asociația copiilor pentru misiuni: Fondată de Păr. episcop de Nancy (în Franța), Mgr. Carol August Forbin-Ianson cu concursul Venerabilei Paulina aricot la 1842, în primul an a adunat 25.000 franci: — în primii zece ani: 2.686.771 Frs, De aici tot gradat în

1863: 1.750.838 Frs.

1878: 2.100.391 „

1883: 3.143.169 „

1911: 4.000.000 „

1913: 4.373.981 „

1914: 1.711.599 „ (an de războiu).

1915: 2.153.573 „

1916: 2.090.272 „

1917: 2.468.273 „

1918: 4.139.663. De aici tot crescând până în 1926 când după raportul casierului general, d-l Ch. Seminchon din Paris, venitele acestei Asociații au atins suma de 20 milioane Franci fr. (4 milioane mai mult ca în 1925).

Asociația susține în țările misionare: 1573 orfanotrofii, 12.545 școli, 4550 laboratoare și farmacii, dă burse la 512.831 copii păgâni. În primii cincizeci de ani de existență (1843—1893) numărul copiilor păgâni botezați prin concursul „Operei St. Infanzii“ e de 12 milioane.

Iată ce se poate face în lumea mare cu ofer-

tele bagatele ale copiilor. Dorim ca aceasta minunată operă să se organizeze și la noi încurând, să se plinească și la noi Scriptura: „Din gura copiilor voiu primi laudă“.

P. T.

Studiul religiei și formarea caracterului

La toate materiile de învățământ ar trebui să se facă în școală și formarea caracterului, *educație*, nu numai comunicarea mecanică de cunoștințe sterile și fără nici un efect pentru formarea și nobilitarea sufletului. Învățătorul care nu e și educator e un tiran.

Materia care pune stăpânire mai eficace pe sufletul copilului e însă religia.

Iată ce ne istorisește un catihet catolic din o școală primară din Viena.

„Explicai despre iubirea de părinți într'o școală de fetițe. După ce expusei la înțelesul copilelor nenumăratele binefaceri ce le avem noi dela părinții noștri, nespusa fericire de avea părinți, provocai pe micile mele auditoare să-și propună a face în fiecare zi câte o mică bucurie mamei lor, și toate acestea să le noteze într'un carnet. Iată ce găsi la o lună în carnetul uneia dintre ele:

2 Mai: Ieri mi-am așezat frumos hainele când le-am depus să nu se supere mama aranjându-le. După sculare și rugăciune i-am dat un sărut mamei. Am plecat și sosit dela școală fără zgomet.

3 Mai: Am zis o *Născătoare* pentru mama. La masă i-am pus un pahar cu apă. Dimineața mi-am făcut singură patul.

4 Mai: Mi-am scris tema mai curat. N'am molestat câinele. Nu m'am oprit să ascult palavrele vecinilor.

5 Mai: În școală nu m'am lăsat conturbată de o colegă care voia să mă distragă dela explicație. N'am trântit ușile. Am dăruit prăjitura de 10 ore unui orb. La masă am făcut rugăciuni.

6 Mai: Mi-am făcut singură ghetele. Mergând la școală am vizitat o biserică. Mi-am pus în ordine cărțile. N'am făcut mofuri când nu mi-a plăcut mâncarea de cartofi. După masă am studiat cu zel.

7 Mai: M'am spălat bine pe grumaz. Am prăvuit camera. Am deschis ploierul ud. Am luat parte la devoțiunea de Mai și m'am rugat pentru mama. Mama se mira de ce o sărut totdeauna când vin acasă.

8 Mai: Am luat ghetele cele vechi în locul celor noi. Am mers să aduc laptele în locul mamei. Toată săptămâna nu m'am supărat pe nimeni, nici un m'am certat cu Gogu (frățiorul). Am renunțat la excursia școlii, care ar fi costat-o pe mama prea mult. Am cusut ciorapi.

9. Mai: Am pus flori la icoana Maicii Domnului și m'am rugat pentru mama.

Etc.

Câtă gingășie se desprinde din aceste șire! Ce putere educativă are religia, mai ales dacă e propusă de un catihet cu multă dragoste și căldură. P. T.

Apostolul Iacob „fratele Domnului“

În șirul apostolilor Mântuitorului Hristos unii, în urma aptitudinilor lor deosebite, au fost găsiți vrednici să li se încredințeze și misiuni speciale, afară de misiunea generală dată tuturor apostolilor, de a propovădui Evanghelia la toată lumea. Așa aflăm în sf. Scriptură, că Petru este pus temelie Bisericii lui Hristos. „Tu ești Petru și pe aceasta piatră voi zidi biserica mea...“¹⁾ Ioan, apostolul și evanghelistul, care și în cele mai grele clipe (cu prilejul răstignirii lui Isus) a stat neclintit lângă Dascălul său, e ales purtător de grije al Maicii Domnului.²⁾ După cum se vede din epistola sf. Pavel către Galateni³⁾: „Jacob și Chișa (Petru) și Ioan, cari erau socoliți, că sunt stâlpi...“ și Iacob apostolul și fratele Domnului încă a fost o persoană așa aleasă. Despre dânsul ne spune sf. Scriptură și Tradiția, că până la sfârșitul vieții sale a fost episcopul Ierusalimului, deci acolo, unde era lipsă de cea mai destoinică persoană, ca să poată apăra tinăra biserică de cele mai dintâiu și mai înverșunate prigoniri.

Precum însă nu este în sf. Scriptură învățătură, care să nu fi fost răstălmăcită, ori în jurul căreia să nu se fi format păreri deosebite, astfel puține sunt persoanele din Scriptură asupra cărora să fie perfect de acord foști teologii și exegeții. Așa și asupra persoanei sf. lui apostol Iacob, care în sf. Scriptură este numit și „fratele domnului“ și care a fost întâiul episcop al Ierusalimului, din foarte vechi vremuri aflăm deja deosebiri de păreri, cari dăinuiesc încă până în zilele noastre; că adevărat Iacob apostolul și Iacob fratele Domnului ar fi două persoane deosebite, cu toate că, după cum credem, din sf. Scriptură și din sf. Tradiție reiese, că același este: „Apostolul Iacob“ și „Iacob fratele Domnului“ care, după părerea tuturor, a fost întâiul episcop al Ierusalimului.

În rândul apostolilor găsim doi înși cu numele Iacob. Unul poreclit „fiul lui Zevedei“ și „cel mare“, care e absolut cert că a fost fratele apostolului și evanghelistului Ioan; altul „al lui Alfeu“ sau „cel mic“. Acest din urmă este numit pe alocurea și „fratele Domnului“, ceea ce va apare, dacă vom compara următoarele locuri ale sf. Scripturi. Evanghelistul Mateiu⁴⁾ spune că, frații Domnului au fost: Iacob, Iosie (Iosif) Simon și Iuda; iară Marcu⁵⁾ spune: „Au nu este acesta teslarul, fiul Mariei și fratele lui Iacob și al lui Iosie și al lui Simon“. În catalogul apostolilor⁶⁾ Iacob, al nostru, este numit: Iacob al lui Alfeu.

că acest Iacob al lui Alfeu este identic cu cel dintre frații Domnului, se vede din epistola sf. Pavel către Galateni¹⁾ unde spune: „Apoi după trei ani m-am suit în Ierusalim ca să văz pe Petru și-am rămas la el cincizece zile. Iară pe altul dintre apostoli nu am văzut fără numai pe Iacob „fratele Domnului“. Acest Iacob „dintre apostoli“ nu poate fi altul, decât Iacob al lui Alfeu, de vreme ce pe Iacob fiul lui Zevedei nimenea nu l-a identificat și nici nu-l poate identifica cu Iacob fratele Domnului. Nici nu se poate înțelege sub acest „apostol“ Iacob, fratele Domnului, o altă persoană numit apostol fără a face parte din cei doisprezece, căci și dacă sunt numiți în Sf. Scriptură și alții „apostoli“ afară de cei doisprezece, deoarece Pavel pe acest Iacob „dintre apostoli“ îl amintește într'un rând cu Petru, care a fost din cei doisprezece, urmează, că și acest Iacob face parte tot din aceea grupare, din care face parte Petru, în urmare sunt pe o treaptă. Căci înșirarea persoanelor se face totdeauna pe ceva bază comună, iar aci baza comună credem că este *apostolatul* în înțelesul strâns al cuvântului.

Dar indentitatea lui Iacob al lui Alfeu cu Iacob, „fratele Domnului“ va apare și mai lămurit, dacă vom arăta, că Iacob al lui Alfeu de fapt este în raport de rudenie cu Isus.

Cine sunt „frații Domnului“?

Premitem că, expresiunea „frate“ în uzul de vorbire hebraic și biblic peste tot, nu înseamnă numai *frate* în înțelesul de azi al cuvântului, ci poate denota și alte raporturi de înrudire, ca: văr, cumnat, rudă apropiată, ori chiar mai îndepărtată. Acest lucru e admis de toți.

Din căsătoria lui Iosif cu Maria nu s'au născut prunci. Aceasta reiese din sf. Scriptură și o dovedește cu prisosință Tradiția. Din sf. Scriptură putem arăta raportul de înrudire alui Isus, cu „frații“. Mama acestor „frați“ a fost Maria,²⁾ sora mamei lui Isus și soția lui Cleopa³⁾ așa că, Isus cu „frații“, fiind aceeași fiu surorii Maicii Domnului, ar fi văr. Aceasta este azi părerea generală despre „frații Domnului“. Dar în jurul acestei chestiuni au fost și în trecut și sunt și azi deosebiri de păreri întemeiate chiar pe locurile din Sf. Scriptură aci amintite. Unora, anume, nu li se pare probabil, că în aceeași familie să fi fost două surori cu același nume: Maria mama lui Isus, și Maria mama „fraților“; apoi la evanghelistul Ioan⁴⁾ este vorbă, de patru persoane deosebite: Maria mama lui Isus; sora acesteia (al cărei nume nu este indicat); Maria lui Cleopa; și Maria Magdalena; mai departe că, Maria mama lui Iacob și Iosie nu este aceeași persoană cu Maria lui Cleopa.

Dar aceste observări nu sunt de natura și gra-

¹⁾ Mt. XVI, 18.

²⁾ Io. XIX, 26.

³⁾ II, 9.

⁴⁾ XIII, 55.

⁵⁾ VI, 3.

⁶⁾ Mt. X, 2-4; Lc. VI. 14-16; F. A. I, 13.

¹⁾ I, 18-19.

²⁾ Mt. XXII, 56; Mc. XV, 40.

³⁾ Io. XIX, 25.

⁴⁾ i. c.

vitătea să ne poată determina să abandonăm părerea tradițională și generală. Într-o familie pot să aibă și doi înși același nume. Un nume plăcut de mulțori nu poate lipsi dintr-o familie. Poate și părinților Preacuratei numele de Maria le-a fost foarte plăcut și după ce Maria, mama lui Isus, a fost dedicată pentru fecioria deapănarea; în slujba bisericii, pentru un fel de viață monahală, de unde numai prevedința divină o scoate și o pune, împreună cu Dumnezeuzeusul său Fiu, sub scutul și îngrijirea dreptului Iosif, poate să fi pus acest nume plăcut și altei odrasle a lor. Ori se poate că, expresiunea „soră” nu înseamnă soră în înțeles strâns, ci alt raport de înrudire, așa că Maria lui Cleopa ar fi o rudenie a Maicii Domnului și pe aceasta cale ar fi înrudiți fiii ei cu Isus. Acești „frați” ai Domnului par a fi înrudiți cu Isus și prin Iosif, care precum spune Egesip¹⁾ a fost frate cu Cleopa, soțul mamei „surorii” Maicii Domnului.

Din compararea locurilor paralele referitoare la Maria²⁾ reiese, că aceeași persoană este Maria mama lui Iacob și Iosie, și Maria lui Cleopa sora mamei lui Isus.

Fiiad tata lui Iacob Cleopa, s'a putut numi Iacob al lui Alfeu, căci Cleopa și Alfeu este aceeași persoană, nu cașicum ar fi avut două nume, ci este același nume pronunțat în două feluri. Numele se compune din consoanele: he, lamed, pe și iod, care, aplicându-li-se punctele masoretice, se poate pronunța mai aspru Hlopai, sau mai moale Alfai.

Deci Iacob al lui Alfeu este fiul lui Cleopa (fratele lui Iosie?) și al Mariei surorii (verei, cumnatei?) Maicii Domnului, în urmare rudă cu Hristos Isus.

Identitatea lui Iacob al lui Alfeu apostolul, cu Iacob fratele Domnului rețesă și din următoarea considerațiune:

Fiind în catalogul apostolilor dovi cu numele Iacob, acestia, ca de obicei la agiografi, se deosebesc prin ceva epitețe. În cazul de față unul se numește: Iacob fiul lui Zevedei sau cel mare (pentru vârstă? ori statură?), iară celalalt Iacob al lui Alfeu sau cel mic. După ce însă în anul 44 Iacob fiul lui Zevedei moare ucis de Irod, Iacob cel mic, decâteori se face amintire despre dânsul, se numește Iacob, fără nici un epitet. Așa Petru, scăpat în mod minunat, din prinsoare, zice: „Spunești aceasta lui Iacob și fraților”,³⁾ sau: „iară după ce au tăcut ei, răspunse Iacob zicând...”⁴⁾ De unde se vede, că după moartea lui Iacob cel mare, nu a mai rămas alt Iacob de care să se deosebească Iacob apostolul, fratele Domnului și episcopul Ierusalimului rămas în viață.

¹⁾ Eus. Hist. Eccl. III, 11.

²⁾ Mt. XVII, 56; Mc. XV, 4. Io. XIX, 25.

³⁾ F. A. XV, 13.

⁴⁾ XII, 17. Mai compară: Gal. I, 19; II, 9.

Un ultim argument pentru identitatea acestor două persoane este decretul Conciliului Tridentin¹⁾, care despre taina sf. Ungerii spune, că e recomandat și promulgată prin „apostolul Iacob, fratele Domnului”.

În ce privește Tradiția, deosebire între Iacob apostolul și Iacob fratele Domnului se face mai întâiu cu tendință eretică²⁾ în apocrifele Clementine (a. 200). Iară convingerea bisericii despre identitatea acestor persoane o aflăm exprimată la Origene. Sf. Părinți în mare majoritate sunt de părerea noastră. Prin Eusevie și Epifanie greșeala deosibirei între aceste două persoane se răspândește tot mai mult în Răsărit, așa că în literatura teologică ortodoxă pare a se menține până în zilele noastre³⁾.

Iacob apostolul și fratele Domnului după cum se vede din sf. Scriptură⁴⁾ și după cum mărturisește clar Tradiția⁵⁾ a fost până la sfârșitul vieții sale episcopul Ierusalimului, la care treaptă înaltă l-ar fi ridicat și unde l-ar fi așezat însuș Mântuitorul Hristos⁶⁾.

Despre dânsul ne mai spune Tradiția că a dus o viață ascetică foarte strictă. Beutura îmbătătoare n'a beut, nici pâine și carne n'a mâncat. Așa des s'a rugat, aruncându-se cu fața la pământ, încât pe genunchi i-sau făcut cerbici ca la cămile. Înaintea tuturor a trecut drept sfânt și pentru viața lui religioasă și castă dela contimporanii săi a căpătat epitetul „cel drept”. S'a bucurat de o cinste deosebită nu numai din partea creștinilor, ci și a Iudeilor. Origene⁷⁾ și Ieronim⁸⁾ ne spun, că războiul roman și toate nefericirile, câte au venit asupra poporului Iudeu au fost socotite de către contimporani justă răzbunare pentru uciderea acestui bărbat sfânt. Uciderea lui a provocat-o Anan⁹⁾ fiul lui Ana arhierul, care l-a urcat pe aripa bisericii și la întreat, ce crede despre Isus Hristos? Iacob a răspuns: „Isus Hristos șede deadreapta Tatălui în cer, de unde va veni să judece pe cei vii și pe cei morți.” Auzind aceasta mărturisire mulți Iudei au trecut la creștinism. Cărturarii și Farizeii înfuriași însă l-au prins și l-au aruncat jos depe biserică. Iacob însă n'a murit, ci ridicându-se în genunchi s'a rugat pentru vrăjmașii săi. Atunci la porunca lui Anan l-au ucis cu pietri. A fost înmormântat lângă biserică în locul unde s'a săvârșit. Martiriul lui se pune pe a. 62.

Dela dânsul avem între cărțile Noului Testament a epistolă canonică.

Prof. Gheorghe Barna

¹⁾ Ses. XIV. c. 1.

²⁾ Gutjahr, Ciuleitung... Graz u. Wien 1912, p. 397.

³⁾ cf. „Legea Românească” No. 21--22 din 1925, „In ce ne deosebim?”

⁴⁾ F. A. XII, 17· XV, 13; XXI, 11--18.

⁵⁾ Eus. Hist. Eccl. II, 23.

⁶⁾ Eus. H. E. II, 1, 3. VII, 19; Chrysost. in I. Cor. Hom. 33, 4.

⁷⁾ C. Celsium I, p. 35. ⁸⁾ De viris III.

⁹⁾ Fl. Ios Antiquitatum I, 20, c. 8.

Pro domo

— Câteva lămuriri pe marginea unor grele învinuiri —

de Prof. Augustin Popa

Sub acest titlu prețuitul nostru ziar dela Blaj, „Unirea“, scrie în Nr. sau de 25 Sâmbătă 19 Iunie 1926 un foarte nemerit răspuns dlui Nae Ionescu colaborator al „Cuvântului“ din București, care la rubrica „Duminecă“ a acestui ziar din 13 Iunie, aduse „Unirii“ grele învinuiri: După explicația dată celor trei învinuiri ale dlui Nae Ionescu, autorul fixează foarte bine atitudinea de față a bisericii noastre greco-catolice față de biserica ortodoxă română, atitudine care o aprobăm întru toate și ni-o însușim:

„Nu disprețuim ortodoxia, nici calda religiositate a Răsăritului. Ne-am disprețui pe noi înșine, cari suntem tot așa de răsăriteni și ortodocși, cași frații cari nu stau sub scutul Romei. Roma însăși ne obligă să păstrăm cu sfințenie toată comăra orientală a creștinismului, o strălucitoare față a aceluiăș mărgăritar de mare preț: Biserica universală a lui Hristos. Și ne putem mândri și noi, că avem prieteni ortodocși mulți și buni, nu în toată Europa, dar în toată România, cu cari ne înțelegem bine, ne respectăm împrimutat, așteptând în pace sorocul de Dzeu rânduit pentru unirea religioasă. Increstăm și laudăm sincer toate pornirile bune din sinul bisericii ortodoxe, dela noi și de aiurea. Doar progresul în bine ne apropie.

Este însă în biserica ortodoxă românească o ceată de *bătăuși confesionali, cari au făcut juruință să nu-și dea odihnă, până nu vor desființa biserica unită*. Cărmuitori ai ortodoxiei, la memorabila colitură ce se chiamă 1918, au dat pe față lozinca: *In 5 ani nu mai există unit în Ardeal!* Și nu-s ei de vină, că prorocia nu s'a împlinit. Ei au făcut și fac, lăsând la o parte toată grija de propria lor urmă, tot ce se poate închipui, ca să-și împlinească făgăduința. Au mobilizat o lume întregă împotriva noastră: Dela miniștri până la prefiori și directori de școli primare. Au impus țării o *constituție* anacronică, pentruca sub scutul „dominanței“ să ne poată umili la tot pasul. Și cât de criminal se întrebunțează *reforma agrară* pentru învrăjbirea parohiilor noastre, cum nu se respectă față de noi legea, întemeiându-se în aceeași vreme, în disprețul legii, parohii ortodoxe fără credincioși, D Ionescu nu poate să o știe. Dar campania „creștinească“ ce o duce împotriva bisericii noastre *presa bisericească ortodoxă* trebuie să o cunoască. Va fi constatat deci, că nici despre pocăiți, nici despre alte pestilențe nu se vorbește afăta și așa, cum se vorbește de noi. Mai mult: Gazete scrise pentru *luminarea satelor răspândesc otrava urii de frate și în poporul, căruia îi propovăduim pacea și iubirea*. Iși stă mintea în loc

în fața campaniei de sistematică ponegrire a „unilor“ și te crucești de născocirile fantastice, cu cari se nultrește ura împotriva Romei. Iar de tonul, în care se scrie despre Papa dela Roma, ce zice d-l Nae Ionescu?! Nu-i mirarea, că pe alocurea oamenii s'au năpustit cu *săcurile asupra altarelor* noastre și au atăcat viața preoților noștri! De ce să nu o facă, când un ministru al țării are obrazul să strige în plină lume, că noi suntem „unele ale Habsburgilor“ și când un pretoraș are destulă putere, ca să ia o biserică unită și să o dea ortodocșilor...

Dar toate aceste — amintite mai mult în fugă — sunt numai o palidă icoană, care s'ar putea întregi, fără nici o greutate pe coloane întregi. Ele se pot verifica oricând din presa ortodoxă și din a noastră, de prin dosarele dela diferitele ministere: Culte, domeni, interne.

Și întreagă această râvnă de distrugere, de ce? Pentrucă suntem răi sau nevoiași? Nu. *Pentrucă nu suntem ortodocși*. — Dar am făcut noi prin aceasta vre-un rău neamului? Două sute de ani am urcat din greu drumul bisericii, două sute de ani stau mărturie a străduințelor noastre! — Primejduim viitorul neamului? Această fereastră deschisă spre Apus, care este biserica noastră, va fi într'o zi salvarea noastră a tuturor!

De aceea suntem datori să stăm, cu ultimele puteri, în fața valului ce vrea să ne înghită. Că scrisul nostru nu e totdeauna senin, că e supărător unori pentru ortodoxia bătaușă — pe cea activă și bună o respectăm —, să nu ni se ia în nume rău. În fața răutății își mai pierzi răbdarea și calmul. De multe ori e și bine să ascuți sfatul vorbeii se spune: Răspunde... înțeleptului după prostia lui! — Dacă adversarii noștri ar fi puțin mai creștini, dle Ionescu, scrisul nostru încă ar fi altfel. Dar până când situația este așa cum este, sună a ironie chieamarea Diale: Să lăsăm în pace ortodoxia! Dta știi povestea lupului cu mielul și vorba Românilui: Hoțul de păgubaș!

Cași în trecut, așa și azi: *Noi ne apărăm*, și nimic mai mult. Suntem voioși să colaborăm chiar cu biserica ortodoxă — este un imens câmp de muncă comun! — cu o singură condiție: *Biserica ortodoxă să se împace cu gândul că există o biserică unită și să ne lase și pe noi să trăim!*

Spre binele neamului!

— *Sfințire de clopote în Gereușa*. În 24 Mai s'a sfințit un clopot nou cumpărat de către credincioșii din Gereușa. Societatea Rozariului a dăruit la acest clopot 3000 Lei. La sfințire a luat parte popor mult din comunele vecine. Rvs. protopop Buzilla a rostit o cuvântare frumoasă. După masă a fost petrecere populară cu un venit curat de 2500 pentru biserică.

CRONICA.

— **A apărut:** *Paraclisul Maicii Domnului.* Dați paraclisul în mâinile credincioșilor! Se apropie luna August când dela 1—15 se face paraclis în întreaga dieceză. Comandați exemplare cât de multe. Costă numai 5 Lei exemplarul 32 pagini și cântări mariane.

No. 37—1923

Dela Oficiul parochial gr. cat. de Beiuș—Șomcoiuș

Apel

cătră Preaveneratul Cler diecezan gr. cat. de Oradea, precum și alți dăruitori marinișoși.

Biserica gr. cat. de Beiuș—Șomcoiuș de șase ani de zile prin judecata autorităților edile stătu închisă — tot mereu amenințându-ne cu cutropire. Siliși nu numai de aceasta împrejurare, ci stăpâniși și de dorul de a avea un sfânt lăcaș cât de modest — dar corăspunzător — ne-am și apucat de zidirea unei biserice noi, — cu zădul și gândul de a suporta aproape singuri spesele enorme împreunate cu aceasta lucrare. De vreme ce însă materialul necesar de atunci s'a scumpit și zi de zi să scumpește, ne aflăm siliși a recurge la dărniciile binevoitorilor marinișoși, cari ar vrea să înfăleagă situația grea a unei parohii cu abia 480 suflete în stare materială sărăcăcioasă, cum sunt parohiile din jurul Beiușului.

Ofrânde de benevole ne rugăm se binevoiți a le trimite la adresa curatoratului bisericei gr. cat. de Beiuș—Șomcoiuș, jud. Bihor, p. u. Feneșul—Beiușului.

Cu deplină stimă și venerațiune, *Ignatie Sabo*, arhid. on., paroh local. *George Budo*, curator primar. *Ioan Budo-Noșe*, curator, controlor.

— *Două milioane de lire pentru școlile Blajului.* Cetitorii noștri își vor mai aduce încă desigur aminte de însemnatele donațiuni făcute bisericii noastre de sf. Părinte al Romei. După biserica din Roma, ce ni s'a dat încă pe vremea stăpânirii maghiare, a urmat ajutorul însemnat din care s'a cumpărat castelul dela Obreja — în care se adăpostește Orfelinatul, — banii necesari pentru deschiderea unui colegiu pe seama teologilor noștri în sf. Cetate, și mai pe urmă donațiunea deosebit de importantă a bisericii și a averii Monoriștilor dela Cluj.

Toate acestea n'au epuziat însă dragostea sf. Părinte față de această biserică și spiritul lui de jertfă și de superioară înțelegere față de situația ei grea l-au îndemnat să vină acum de curând în sprijinul școlilor noastre din Blaj cu un nou ajutor de *două milioane lire italiene*, o sumă care va ajunge, sperăm, pentru complectarea „Institutului recunoștinței”. Terminat aceasta, actualul internat al liceului de fete va trece în folosul Seminarului teologic, dându-se

astfel și acestuia posibilitatea de-a ajunge la condiții de existență mai bune.

Vestea acestei noi donațiuni va umplea desigur de sfântă bucurie pe toți credincioșii bisericii noastre și poate frații de allă lege încă vor începe a-și da seama, că Roma papală nu este pentru neamul nostru chiar atât de primejdioasă... („Unirea”).

— *Consistor papal. Doi Cardinali noi.* În ziua de 21 Iunie s'a ținut în Vatican consistor public în care a fost confirmat patriarh al Melchiților *Ciril Mogabgad* fost episcop de Marianna, tot atunci i s'a dat și palii de pe mormântul Sf-lui Petru. Tot în acest consistor au fost creați și doi cardinali noi: *Luigi Capotosti*, episcop. tit. de Termae de 63 ani. Secretarul general al Congregației Sacramentelor și *Carlo Perosi* 58 ani, asesor în suprema Congregație a Sf. Oficiu. Amândoi italieni din Curia romană.

— *Congresul dela Chicago.* A fost ceva extraordinar al 28-lea Congres euharistic internațional ce s'a deschis Duminică în 20 Iunie la Chicago. Cardinalul legat al Papii a sosit în 16 la New-York unde l-au primit 500.000 de catolici. Imediat ce-a pus piciorul pe pământ american a plecat la Radioul Părinților Sf. Pavel prin care a transmis Americii întregi mesagiul Sfântului Părinte Papa Piu XI. La Chicago Cardinalul a fost așteptat de alți nouă Cardinali și 60 de episcopi și de ca trei milioane persoane, dintre cari un milion de streini. Congresul s'a deschis în 20 când s'au celebrat 6000 (șase mii) liturghii și s'au cuminecat un milion de credincioși. A doua zi a fost închinată pruncilor, când la liturghia celebrată la un altar de 40 metri înalt a cântat un cor de 62.000 de copii. A doua zi, a fost a femeii, când 11.000 surori și alte coriste au cântat la liturghie. A treia zi a fost a universitarilor, când a cântat un cor de 30.000 de universitari catolici. Atâția pelerini au fost, că uriașul oraș Chicago nu i-a încheput; pelerinii au stat noaptea în vagoane și pe vapoare. La banchetul dat în onoarea delegatului papal au fost de față toți cardinalii, episcopii, apoi reprezentantul președintelui Coolidge secretarul de Stat al lucrărilor publice James Davis; guvernatorul Illinoisului Leon Swall; primarul din Chicago William Dever, și alte notabilități. Congresul s'a închis cu o procesiune de nedescris în ziua de 24 Iunie și cu binecuvântare papală. Din cele 28 congrese euharistice nici unul nu se poate asemăna cu cel dela Chicago. Iată ce este și ce poate Biserica catolică.

— *Misiuni populare la Sanislău.* Zilele de 12 și 13. l. c. au fost cu adevărat zile de primenire sufletească pentru credincioșii din Sanislău. Atunci s'au ținut sub conducerea Părintelui Egumen dela Bixad: Atanasie Maxim misiunile jubilară ale anului sfânt. Părintele Maxim orator poporal de forță a ținut șase predici f. frumoase și cu efect. Sau mărturisit și cu-

nuncat 1192 înși. Preoți mărturisitori au fost 6. Inteligența din loc a dat exemplu frumos poporului care cu adevărat a tixit biserica spațioasă în aceste zile sfinte. Sâmbătă noaptea pe la orele 10 încunjurarea bisericeii în strălucirea luminilor și sunetul pătrunzător și puternic al clopotelor noii cumpărate de parochieni în liniștea nopții a fost de tot înălțător și vor rămânea mult timp nenuitate și nesterse din amintirea celor ce au luat parte la aceste misiuni înălțătoare.

Asemenea rezultat îmbucurător semnalăm și din parohia *Dubricionești* (distr. Vad) în zilele de 5, 6, 7 Iunie cu 163 împărlășiri. *Raportor.*

— „*Amici Israel*“. Se știe că în Biserica catolică sunt asociații pentru toate nevoile. Așa și pentru convertirea Ovreilor la creștinism. Aceasta asociație a preoților pentru convertirea Ovreilor și-a ținut adunarea generală internațională la Roma Joi în 27 Mai sub prezidiul Cardinalului Van Rossum la Ospțiul neofitilor și al catehumenilor. Au fost de față mulți preoți înscrși din Italia și străinătate. După vorbirea Cardinalului a vorbit președintele internațional al Asociației P. Antonie Van Asseldonk relevând succesele frumoase ale Asociației, care în câteva luni (din 24 Februarie cor.) s'a răspândit în toate țările catolice numărând azi 7 Cardinali, 50 arhiepiscopi și episcopi, 200 membrii înscrși la Roma și mai multe sute de membrii în Franța, Belgia, Olanda, Finlanda, Statele unite ale Americii de Nord Canada ș. a.

— *Un preot catolic victima științei.* În 8 Iunie a murit în parohia *Pontigny* (Franța) parohul catolic *Tauleigne*, care și-a dedicat viața cercetărilor științifice cu razele X: În 1923 a primit premiul Carneje (5000 frs) cu medalia de argint. În ultimul timp se ocupa cu aflarea bucăților de proiectile în trupurile celor răniți cu razele X. folosindu-și trupul propriu la experiențe înghițând bucăți de fier și aflându-le cu radiu; În urma acestor experiențe a contras o neirită. Radiul l-a ars, a trebuit să-i se taie o mână; dinții i-au căzut, un ochi și-l-a pierdut. Experiențele lui au salvat mii de vieți, dar radiul l-a repus, lăsând în urma sa o mare pierdere pentru știință și pentru omenire; pentru Biserică regret și glorie.

— *Noul nunțiu la Paris.* După ridicarea fostului nunțiu la Paris, L. P. S. Sa *Bonaventura Cerești* la rangul de Cardinal, Sf. Părinte al Romei a numit la acest post important pe fostul nunțiu dela Berna Exc. Sa *Luigi Maglione*.

— *Un mare institut italian pentru misionari.* În ziua de 26 Mai au fuzionat la dorința Papii cele mai însemnate două institute italiene pentru misiunile externe: *Seminarul SS. App. Petru și Pavel din Roma* și *Institutul pentru misiunile externe din Milano*, formând un singur Institut puternic pantru misiunile catolice italiene în streinătate sub prezidiul Părintelui

Paolo Manna din Milano, putând astfel lucra cu puteri îndoite pentru cele 8 mari misiuni din China și Indiile orientale încredințate pân'acum acestor institute.

Nou ministru la Vatican. După cum anunță „Cuvântul“ de Duminică 20 Iunie ministrul nostru la Vatican Exc-Sa D. Demetriu Penescu va fi înlocuit cu dl Antoniadă membru în comisia de reparațiuni dela Paris.

— *Congresul unionist dela Viena.* Am anunțat în numărul 10 că a două zi de Rusalii se deschide la Viena un congres pentru a discuta problema apropierii bisericilor orientale și apusene, convocat de cele două mari societăți culturale religioase „*Leogesellschaft*“ și „*Görresgesellschaft*“. La congres au luat parte cei mai de seamă specialiști ai problemei orientale. Iată și câteva din ideile sulate și soluțiile preconizate la congres. Prof. dr. *Tomek* dela Viena spune, că cesaropapismul, una din cele mai de seamă cauze ale desbinării, începe să dispară din sinul bisericilor orientale cari se emancipează mereu de sub puterea laică, dar rămâne încă în grad foarte pronunțat naționalismul exagerat, care șine despărțite nu numai popoarele ci și confesiunile. Deosebiriile s'au redus dela 66 la 8. Prof. C. *Luebeck* dela Fulda face istoricul deosebirilor de vederi între orientali și catolici: La început două, apoi cinci, aversiunea față de Roma, infiltrată dela protestanți, a pus bariere aproape însuperabile între cele două biserici, cu toate acestea dintre toate confesiunile ele stau mai aproape cât privește conținutul lor dogmatic. Profesorii de studii teologice bineintenționați pot produce mare apropiere între ele, de vreau. Parohul rutean din Viena D. *Hornikiewicz* spune, că poporul oriental stă mai aproape cu credința lui de catolici, decât teologia oficială susținută de teologi. Prof. A. *Baumstack* din Utrecht (Olanda) afirmă că dezbinarea a produs-o factori istorici, geografici, culturali, politici și sentimentali. Orientalii sunt mai conservativi și mai mistici. Apusenii sunt mai progresiști și mai activi; religiositatea orientală e mai contemplativă, cea apuseană mai caritativă. Aceste două tendințe s'ar putea uni f. ușor. Biserica orientală are cu cea catolică puncte de contact foarte esențiale, cele de deosebire sunt secundare. Ei cred împreună în necesitatea unirii în credință, a hierarhiei episcopale, cred în cultul Euharistiei, au conștiința comuniunii sfinșilor, cultul sfinșilor și în special al Maicii D-lui. Credința în divinitatea lui Hristos, în sf. Euharistie și cultul sfinșilor și al Maicii D-lui sunt cei trei pilastri pe cari se va putea zidi podul de unire între cele două biserici. Pentru acest scop trebuie însă să se lucreze cu multă umilință și dragoste. Congresul și-a mai exprimat dorința ca la școlile înalte catolice din Apus să se primească și tineri ortodocși și să li-se libereze diplome în regulă.

TIPIC.

4 Iulie. Dumineca a VI-a după Rusalii și SS. Andrei și Marta v. 5.

Sămbătă la înșărat pe 6, ale inv. 3 și ale Mineului 3. Măr. Și acum. dogm. vers. Intrat. Prohimen. Stihovna cu Măr. Și acum. ale inv. Trop. inv. Măr. Trop. Mineului v. 8. Și acum a Născ. v. 8.

Duminecă la Mănecat. Trop. ca Sămb. șcl. ca de obicei. Evangh. și luminăt. inv. a 6-a. Catav. : Deeschide-voiu... șcl.

La sfânta Liturghie. Fericirile v. 5. După intratul mic: Trop. inv. Măr. Cond. Mineului. Și acum. a Născ. v. 6. Apostolul și Evanghelia Duminecii a VI-a d. Rus. șcl.

La înșărat pe 6 cu Măr. Și acum. din Mineu (3 Iulie SS. Atanasie și Lampadie). Intrat. Prohimenul zilei. Stihovna cu Măr. Și acum. din Mineu. Troparul Mineului. Mărire-Și acum a Născ. v. 3.

11 Iulie. Dumineca a VII-a d. Rus. și S. Eufimia v. 6.

Sămbătă pe 6 ale inv. 3 și ale Mineului 3. Măr. Și acum. dogm. versului. Intrat. Prohimen. Stihovna inv. Măr. Și acum. din Mineu Trop. inv. Trop. Mineu. Și acum. a Născ. v. 4.

Duminecă la Mănecat. Trop. ca Sămbătă, șcl. ca de obicei. Evanghelia și lumin. inv. a 7-a. Catav. deschide-voiu șcl.

La S. Liturghie. Fericirile v. 6. După intrat Trop. inv. Măr. Cond. S-lui. Și acum. a Născ. v. 6. Ap. și Evangh. Dum. a VII-a d. Rus. șcl.

Lo înșărat pe 6 cu Măr. Și acum. din Mineu (12 Iulie SS. Proclu și Ilarie) Stihovna inv. din Octoih. Măr. Și acum. din Mineu. Trop. S. Proclu. Măr. Trop. S. Ilarie. Și acum. a Născ. v. 8.

18 Iulie. Dumineca VIII-a d. Rus. și Dumineca SS. Părinți din Calcedon v. 7.

Sămbătă la înșărat pe 6, ale inv. 3 ale SS. Păr. 3. Măr. Și acum. dogm. versului. Intrat. Prohimen. Paremi. Stihovna inv. Măr. Și acum. a SS. Păr. Trop. inv. Măr. Trop. SS. Păr. Și acum. Născ. v. 8.

Duminecă la Mănecat. Troparul ca Sămbătă șcl. slujbă a învierii. Evanghelia învierii a 8-a Catav.: Deschide-voiu Luminăt. inv. a 8-a. Măr. Și acum. Luminăt. SS. Păr. La Laude pe 4. ale inv. 2 ale SS. Păr. 2. Măr. a SS. Păr. Și acum. Preabinecuv. Doxologia...

La S. Liturghie. Fericirile v. 7. Trop. inv. Măr. Și acum. Cond. SS. Păr. Ap. și Ev. Dum. a VIII-a și ale SS. Păr. șcl.

La înșărat pe 6 cu Măr. Și acum. din Mineu (19 Iulie SS. Macrina și Dia). Stihovna cu Măr. Și acum. din Octoih. Trop. Cuvioasei, Mărire. Trop. Cuviosului. Și acum. a Născ. v. 1.

20 Iulie. Marți S. Profet Ilie.

Luni la înșărat pe 6. Și acum. ale sărb. Intrat. Prohimenul zilei. Paremi. La Litie: Stihira: Ilie răvnicul... Măr. Și De toate... Stihovna cu Măr. Și acum. a Sărb. La binecuv. pânitor. Trop. sărb. de 3 ori șcl.

Marți la Mănecat. Trop. S.-lui. Măr. Și acum. a Născ. v. 4. Taina... Sedelnele sărb. Antif. v. 4. Prohim. sărb. Ev. de Miercuri săpt. XI. d. Rus. Ps. 50. Măr. Și acum. și Stihira din Mineu. Catav. Deschide-voiu. Luminăt. cu Măr. Și acum. din Mineu. Laudele cu Măr. și acum. ale sărb. Doxologia.

La S. Liturghie. La Fericiri: Măr. Și acum. a Născ. dela cânt. a 3-a din Canonul sărb. (v. La utrenia sărbătorii). Troparul și Măr. Și acum. Cond. sărb. Apostolul și Ev. sărbătorii (v. 20 Iulie) șcl.

La înșărat. (21 Iulie SS. Păr. Simeon și Ioan și S. Prof. Iezechil) pe 6 cu Măr. Și acum. din Mineu. Stihovna cu Măr. Și acum. din Octoih (Marți seara la v. 7). Trop. SS. Păr. Măr. Trop. Prof. Și acum. a Născ. v. 2.

25 Iulie. Dumineca a IX-a după Rus. și adorm. S. Ane v. 8.

Sămbătă la înșărat. pe 6, ale inv. 3 ale Mineului 3. Măr.

Și acum dogm. v. 8. Intrat. Prohim. Stihovna inv. Mărire-Și acum. din Mineu. Trop. inv. Mărire Și acum. Trop. S. Ane.

Duminecă la Mănecat. Trop. ca Sămbătă șcl. ale inv. Ev. și luminăt. inv. a 9-a. Catav. : Deschide-voiu... șcl. ca de obicei.

La S. Liturghie. Fericirile v. 8. Trop. inv. Măr. Și acum. Condacul S. Ane Ap. și Ev. Dum. a IX-a d. Rus. șcl.

La înșărat (26 Iulie S. Ermolau) pe 6 cu Măr. Și acum. Stihovna cu Măr. Și acum. ale Mineului. Trop. Mart. Măr. Mai Marilor... Și acum. Celei ce s'a hrănit.

— Misă. —

Schife de predici.

A) Dum. VI. d. Rusalii.

„Iară gloatele văzând, s'au mirat și au mărit pe D-zeu, celce a dat putere ca aceasta oamenilor“. (Mat. IX, 8).

Intr. Puterea preoților de a ierta păcatele este în folosul credincioșilor. Altă modalitate de a se împăca cu Dzeu nu este.

Tract. I. Hristos a dat putere preoților de a ierta păcatele: „Căroră veți ierta păcatele se vor ierta lor: și căroră le veți ținea vor fi ținute“. (Ioan XX, 23). Toată puterea ce a avut Hristos a transmis-o Apostolilor. „Precum m-a trimis pre mine Tatăl, și eu vă trimet pe voi“. Cu l-a trimis Tatăl? „Datu-mi-s'a mie toată puterea în cer și pe pământ"... Iată originea puterii de-a ierta păcatele: cuvintele lui Hristos.

II. Că Hristos a dat preoților putere de a ierta păcatele o arată și praxa bisericii. Continuitatea nu este întreruptă de loc. „Și mulți din ceice crezuse veniau, mărturisindu-și și vestind faptele sale“. (Fapte XIX, 18). „De ne vom mărturisi păcatele noastre“.. (I. Ioan, I, 9). Sf. Părinți din veacul I—II; Tertulian, Sf. Ireneu; Sf. Grigorie Nazianzenul, Sf. Grigorie cel Mare. Nu a fost timp, când să nu să fi mărturisit credincioșii.

Inch. Să ne folosim de aceasta singură scândură de scăpare, după ce naia sufletului s'a zdrobit.

B) Dum. VII-a d. Rusalii.

„Și trecând de-acolo Isus, a mers după dânsul doi orbi strigând și zicând: „miluește-ne pe noi, fiului David“. (Mat IX, 27).

Intr. Ce pildă frumoasă ne dau orbii despre cari vorbește Sf. Evanghelia!

Tract. I. Orbia sufletească provine din răutatea omului. Dar suficientă dă Dzeu tuturor spre mântuire. Răutatea omului însă respinge darul. Pilda sămănătorului. După multă rea voință sufletul se împietrește tot mai mult față cu darul lui Dumnezeu. Hristos plânge văzând Ierusalimul renitent.

II. Orbii-și angajează conducători. Cei mai firești conducători sunt părinții buni, creștini, preoții, învățătorii conștiincioși. Cetirea cărților bune. Rugăciunea regulată, pie. Ascultarea Sf. liturghii.

Inch. Să ne ferim de orbia sufletească, că e mai rea ca cea trupească.

C) Dum. Sf. Părinți.

„Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca văzând faptele voastre cele bune să preamărească pe Tatăl vostru cel din ceruri“. (Mat. V, 16).

Introd. Suntem datori a face fapte bune și să dăm prin ele pildă altora. Coregerea frățească este o datorie după porunca lui Dumnezeu. Răspunsul fratricidului Cain a fost, că nu este grijitorul fratelui său.

Trat. I. Păcatele streine sunt acele, cari deși nu le facem noi, dar în ceva chip luăm parte la ele. Păcătosul este ca leprosul. Celce înțind alțiua venin este înnoat de moartea lui. Ucigătorul de copii Irod. (I. Moise 27; Fapte 12; Saul; Femeia lui Iov; Hel.: I. Imp. 3); Căinii muți; (Is 56, 10). „Te învață la păcat, cine nu te pedepsește“. (Sf. Grigorie Nazianzenul).

II. Cel implicat în păcat este cel puțin așa de păcătos, ca făptuitorul. Eva mai tare s'a pedepsit ca Adam. Este agentu

diavolului. „Vai aceluia care face sminteală...” (Mat. XVIII, 6). Ajută diavolului a răspândi, a împopula împărăția aceluia Depopulează împărăția lui Dumnezeu.

Inch. Nu numai cu gura să zicem „vie împărăția ta”, ci și cu faptele, cu pilda.

E) *Profetul Ilie.*

„Pentru aceasta și celor ce-l cinstește pe dânsul, le isvo-rește vindecări. (Trop. sârb).

Intr. Cinstirea sfinților este rațională și folositoare. Rațională: virtuțile mari merită onoare; folositoare: ne provoacă la imitare și ne dau ajutor

I. Onorăm pe sfinți pentru că sunt prețiii lui Dzeu. Celce onorează pe rege și pe funcționarii lui i onorează: „Onorăm pe locțiitori, căci prin onoarea aceasta cinstim pe stăpânul lor” (Sf. Ieromonim). Dacă vatem pe prietenii mei și eu mă simt jignit. Sfinții în viață n’au fost recunoscuți, Dumnezeu voiește ca după moarte să fie lăudați. De iubim pe Dumnezeu, să cin-pe cari i cinstește și El.

II. Din cinstirea sfinților avem folos. Sodoma pentru 10 drepti ar fi fost cruțată. Toată casa lui Putifar a fost binecuvântată pentru Iosif. Pentru meritele lui David, Dumnezeu a lăsat puterea nevrednicului Solomon „Ci de nu s’ar scurta zilele acelea, nu s’ar mântui tot trupul, însă pentru cei aleși se vor scurta zilele acele”, (Mat. XXIV, 22). Profetul Ieremia n’a încetat după moarte a se ruga pentru Israel. (II. Mac. XV. 14). Sfinții din cer și creștinii vii, sunt membrii unui și aceluiaș corp.

Inch. Cinstirea sfinților este rațională și folositoare.

E) *Dum. IX. d. Rusali.*

„Puțin credinciosule pentru ce te-ai indoit” (Mat. XIV, 22).

Intr. In lume nimic nu se întâmplă fără știrea și invoirea lui Dumnezeu.

Trat. I. Dzeu trimete necazuri peste noi ca să ne pedep-sească pentru păcate. Nimenea nu este fără de păcat. Păcatul reclamă pedeapsă, sau aici sau în ceialaltă lume. „Suferințele sunt cadouri din partea lui Dzeu”. Sf. Tedesia: „Căruia i-a trimis Dzeu suferințe i-a dat mai multe daruri decât aceluia, care are puterea de a învia morții”.

II. Dzeu trimete suferințe să ne incerce; Job; Tobia; a luat copilul cel mai iubit al lui Iacob, pe Iosif; pe al lui Avram, Isac.

Inch. Să nu ne îndoim de bunătatea și puterea lui Dzeu.

— *Ami.* —

BIBLIOGRAFIE.

— Ni s’a trimis *Dreptul bisericesc de stat în România întregită* de Dr. I. Matei, un studiu care pare a fi o apologie a proiectului de lege pentru noul regim al cultelor prezentat de fostul ministru al Cultelor Al. Lapedatu, tipărit la Tip. cărților bis. Prețul 40 Lei. Vom reveni.

— Valorosul Institut Oriental din Roma a edal în curând în colecția sa „*Orientalia christiana*” un prețios studiu critic: „*Doctrina theologiae Orientalis separati de sacramento baptismi*” de P. Theophilus Spacil, S. I. profesor la acel institut de teologie dogm. comparată. Costă 8 Lire în Roma la Pont. Instituto Orientale, Piazza Pilota 55.

— A apărut în editura „*Cartea Românească*”: *Cazacii* de Leon Tolstoi, vol. II. 9 Lei.

Povestea verbii de Anton Pann, vol. I. 45 Lei.

Carte de bucate veselă de Henriette Krupenski-Sturdza, 40 Lei.

Grăia lui Noava de P. Dulbu, ed. VII. 45 Lei.

„*Biblioteca agricolă populară*” tot acolo: *Pepiniera de pomi roditori* de D. I. Ștefănescu; *Bolile viermilor de mătase* de N. Roșianu; *Despre sămânță și semănat* de Ioan Gh. Botez, câte 5 Lei broșura.

La toate librăriile din țară.

— A apărut în Tipografia Serafică a Seminarului Franciscan Hălăucești jud. Roman *Viața sfântului Francisc de Assisi* alcătuită cu prilejul Centenarului al VII dela moartea lui de către P. F. Raffaeli, O. F. M. Conv. paroh catolic din Adjudeni, prețul 15 Lei. O recomandăm tuturor cari vreau să cunoască viața minunăta acestui mare sfânt al lumii.

POȘTA REDACȚIEI ȘI ADM.

Abonamente achitate: Ojf, paroh: Șimand, Horez, Vetis, Șoncoiș, Oradea-Olosig Borod, Monoșpetreu, Fărcașa, Medișa câte 120 Lei. Dr. D. Chiș, dr R. Pop, adv. Gherman P. Baia-mare, Dejeu Petru, Rîșiu G. prof. Beiuș (60), Magyar A. prof. Beiuș, Darabant C. Ardud, Santău Gh. Oradea, Pataky proto-pop. Săsari, dr Chirvai V. prof. Oradea, dr Fireza Gh. Lugoj, Iluț A. prof. Oradea, Mihuț I. (200), dr Butean N. Timișoara, Silaghi P. prof. Sighet (60) Rogea C. F. R. Loco, Butean V. prof. Beiuș, (240) Pteancu G. prof. Năsăud, Ghergariu L. dir. Zalău, Bar T. C. F. R. Loco, dr Miculaș Gh. Vicar general Loco, Silaghi G. Beiuș (60), Căpitan Șimon Loco, câte 120 Lei.

„**TIPOGRAFIA ȘI LIBRĂRIA ROMÂNEASCĂ**”
Societate pe acțiuni — Oradea.

„**Tipografia Românească**”
Aleea Romei Nr. 2. Telefon Nr. 87.

Aranjată cu cele mai variate și moderne materiale. Execută prompt și cu prețurile cele mai moderate: Ziare, Broșuri, Reviste, Afize, Bilanțuri, Anunțuri, Invitări, Registre, Cărți de vizită și tot felul de lucrări în această branșă.

Legătorie de cărți
Face orice lucrări în această branșă